

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 18 päivänä huhtikuuta 2005,

kiireellisistä toimenpiteistä, jotka koskevat ei-luvallista muuntogeenistä organismia "Bt10" maissituotteissa

(tiedoksiannettu numerolla K(2005) 1257)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2005/317/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuden liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002⁽¹⁾ ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista 22 päivänä syyskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003⁽²⁾ 4 artiklan 2 kohdan ja 16 artiklan 2 kohdan mukaan muuntogeenisiä elintarvikkeita ja rehuja ei saa saattaa yhteisön markkinoille, ellei niille ole myönnetty lupaa kyseisen asetuksen mukaisesti. Saman asetuksen 4 artiklan 3 kohdan ja 16 artiklan 3 kohdan mukaan muuntogeenisille elintarvikkeille ja rehuille ei saa myöntää lupaa, ellei ole sopivalla ja riittävällä tavalla osoitettu, että ne eivät vaikuta haitallisesti ihmisten terveyteen, eläinten terveyteen tai ympäristöön, että ne eivät johda kuluttajaa tai käyttäjää harhaan ja että ne eivät siinä määrin poikkea elintarvikkeista tai rehuista, jotka niillä on tarkoitus korvata, että niiden tavanomainen käyttö aiheuttaisi ravitsemuksellista haittaa ihmisille tai eläimille.
- (2) Amerikan yhdysvaltain viranomaiset (Yhdysvaltain viranomaiset) tiedottivat 22 päivänä maaliskuuta 2005 komissiolle, että nimellä "Bt10" kutsutulla muuntogeenisellä maissilla saastuneita maissituotteita (saastuneet tuotteet),

joiden markkinoille saattamiselle yhteisössä ei ole myönnetty lupaa, on todennäköisesti viety yhteisöön vuodesta 2001 alkaen ja viedään edelleen. Lisäksi viranomaiset tiedottivat komissiolle, että kyseisiä tuotteita ei ollut lupa saattaa markkinoille myöskään Amerikan yhdysvalloissa.

- (3) Rajoittamatta jäsenvaltioiden valvontavelvollisuuksia olisi saastuneiden tuotteiden todennäköisen tuonnin johdosta hyväksyttäviin toimenpiteisiin sovellettava johdonmukaista ja yhtenäistä lähestymistapaa, jonka avulla voidaan toimia nopeasti ja tehokkaasti ja välttää eroavuudet tilanteen käsittelyssä jäsenvaltioiden välillä.
- (4) Asetuksen (EY) N:o 178/2002 53 artiklassa säädetään mahdollisuudesta toteuttaa asianmukaiset yhteisön kiireelliset toimenpiteet kolmannelle maasta tuotujen elintarvikkeiden ja rehujen osalta ihmisten terveyden, eläinten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, kun tällaista riskiä ei voida tyydyttävällä tavalla hallita kyseisten jäsenvaltioiden toteuttamalla toimenpiteillä.
- (5) Vaikka Syngenta, joka on muuntogeenisen maissin "Bt10" kehittänyt yhtiö, ilmoittikin tuotteiden saastumisesta Yhdysvaltain viranomaisille joulukuussa 2004, ei Syngenta eivätkä Yhdysvaltain viranomaiset ole toimittaneet tietoja, joiden perusteella Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (viranomaisen) olisi voinut suorittaa muuntogeenisen maissin "Bt10" turvallisuuden arvioinnin asetuksessa (EY) N:o 1829/2003 säädettyjen standardien mukaisesti. Viranomaisen⁽³⁾ mukaan näiden tietojen puuttuessa "Bt10":n turvallisuutta ei voida vahvistaa.

⁽¹⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1642/2003 (EUVL L 245, 29.9.2003, s. 4).

⁽²⁾ EUVL L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽³⁾ Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen lausuma, annettu 12. huhtikuuta 2005.

- (6) Kun otetaan huomioon sellaisten riittävien tietojen puuttuminen, joiden perusteella olisi mahdollista suorittaa muuntogeenisen maissin "Bt10" turvallisuuden arviointi yhteisössä valitun korkeatasoisen terveydensuojelun saavuttamiseksi, sekä sellaisten tuotteiden riskiolettama, joille ei ole myönnetty lupaa asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti, jossa otetaan huomioon asetuksen (EY) N:o 178/2002 7 artiklassa säädetty ennalta varautumisen periaate, on aiheellista toteuttaa kiireelliset toimenpiteet saastuneiden tuotteiden markkinoille saattamisen estämiseksi yhteisössä.
- (7) Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädettyjen yleisten vaatimusten mukaisesti elintarvikealan ja rehualan toimijoilla olisi oltava ensisijainen oikeudellinen vastuu sen varmistamisesta, että niiden valvonnassa olevien yritysten elintarvikkeet tai rehut täyttävät elintarvikelainsäädännön vaatimukset, sekä kyseisten vaatimusten täyttymisen tarkistamisesta. Ensimmäisestä markkinoille saattamisesta vastuullisella toimijalla olisi sen vuoksi oltava velvollisuus todistaa, että saastuneita tuotteita ei ole saatettu markkinoille. Tätä varten kiireellisissä toimenpiteissä olisi edellytettävä, että Amerikan yhdysvalloista peräisin olevat tiettyjen tuotteiden lähetyserat voidaan saattaa markkinoille ainoastaan, jos toimitetaan analyysiraportti, joka osoittaa, että tuotteet eivät ole saastuneet muuntogeenisellä "Bt10"-maissilla. Hyväksytyin laboratorion olisi annettava analyysiraportti kansainvälisesti tunnustettujen standardien mukaisesti.
- (8) Tarkastusten helpottamiseksi olisi kaikkiin markkinoille saatettaviin muuntogeenisiin elintarvikkeisiin ja rehuihin sovellettava validoitua havaitsemismenetelmää. Syngentaa on pyydetty toimittamaan menetelmä muuntogeenisen "Bt10"-maissin tapahtumakohtaista havaitsemista varten sekä valvontanäytteitä. Tämän johdosta on asetuksen (EY) N:o 1829/2003 32 artiklassa tarkoitettua yhteisön vertailulaboratoriota pyydetty validoimaan tätä tuotetta koskeva havaitsemismenetelmä Syngentan toimittamien tietojen perusteella. Syngenta on antanut havaitsemismenetelmän saataville, ja se löytyy myös osoitteesta <http://gmo-crl.jrc.it>.
- (9) Kun otetaan huomioon, että tässä päätöksessä säädettyjen toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia eivätkä ne saa rajoittaa kauppaa enemmän kuin on tarpeen, olisi toimenpiteiden koskettava ainoastaan tuotteita, joiden katsotaan todennäköisesti saastuneen muuntogeenisellä "Bt10"-maissilla. Yhdysvaltain viranomaisilta saatujen tietojen mukaan Amerikan yhdysvalloista ei tuoda yhteisöön muuntogeenisiä maissinjyviä eikä mitään niistä johdettuja tuotteita, lukuun ottamatta maissigluteenirehua ja rehuksi tarkoitettua mäskiä. Tämän mukaisesti viimeksi mainittujen tuotteiden olisi oltava mainittujen toimenpiteiden kohteena.
- (10) Komission pyynnöistä huolimatta Yhdysvaltain viranomaiset eivät kyenneet antamaan takeita siitä, että

"Bt10":tä ei ole muuntogeenisiä organismeja sisältävässä tai niistä valmistetussa maissigluteenirehussa ja mäskissä, joita tuodaan yhteisöön, kun otetaan huomioon, että Amerikan yhdysvalloissa ei ole käytössä näitä tuotteita koskevia erottelu- ja jäljitettävyysoimenpiteitä.

- (11) Mitä tulee elintarvikkeisiin, komission saamien tietojen mukaan mitään Amerikan yhdysvalloista tuotua muuntogeenistä maissia ei käytetä elintarvikkeiden tuotantoon yhteisössä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin tarkkailtava, onko muuntogeenisestä maissista valmistettuja elintarvikkeita markkinoilla ja ovatko ne saastuneet "Bt10":llä. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella komissio harkitsee tarvetta ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.
- (12) Näitä toimenpiteitä olisi arvioitava 6 kuukauden kuluttua sen selvittämiseksi, ovatko ne edelleen tarpeen.
- (13) Tässä päätöksessä säädetty toimenpiteet ovat elintarvikkeetjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan seuraaviin Amerikan yhdysvalloista peräisin oleviin tuotteisiin:

- maissigluteenirehu, joka sisältää muuntogeenistä maissia tai joka on valmistettu siitä, CN-koodiin 2309 90 20 kuuluva,
- mäski, joka sisältää muuntogeenistä maissia tai on valmistettu siitä, CN-koodiin 2303 30 00 kuuluva.

2 artikla

Ehdot ensimmäistä markkinoille saattamista varten

1. Jäsenvaltioiden on sallittava 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden ensimmäinen markkinoille saattaminen ainoastaan siinä tapauksessa, että lähetyseran mukana on muuntogeenisen "Bt10"-maissin tapahtumakohtaiseen havaitsemiseen soveltuvaan ja validoituun menetelmään perustuva hyväksytyin laboratorion antama alkuperäinen analyysiraportti, joka osoittaa, että tuote ei sisällä "Bt10"-maissia tai "Bt10"-maissista valmistettua rehua.

Mikäli 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden lähetysera on jaettu osiin, lähetyseran kunkin osan mukana on oltava oikeaksi todistettu jäljennös 1 kohdassa tarkoitettua analyysiraportista.

2. Ellei tällaista analyysiraporttia ole, yhteisön alueella toimivan toimijan, joka on vastuussa tuotteen ensimmäisestä markkinoille saattamisesta, on huolehdittava 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden testauksesta sen osoittamiseksi, että ne eivät sisällä "Bt10"-maissia tai "Bt10"-maissista valmistettua rehua. Lähetysnäytettä ei saa saattaa yhteisön markkinoille, ennen kuin analyysiraportti on saatavana.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle elintarvikkeita ja rehuja koskevan nopean hälytysjärjestelmän välityksellä positiivisista (epäsuotuisista) tuloksista.

3 artikla

Muut valvontatoimenpiteet

Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, mukaan luettuina 1 artiklassa tarkoitettujen, markkinoilla jo olevien tuotteiden satunnainen näytteenotto ja analyysi, sen varmistamiseksi, että ne eivät sisällä "Bt10"-maissia tai "Bt10"-maissista valmistettua rehua. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle elintarvikkeita ja rehuja koskevan nopean hälytysjärjestelmän välityksellä positiivisista (epäsuotuisista) tuloksista.

4 artikla

Saastuneet lähetyserät

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 artiklassa tarkoitettuja tuotteita, joiden on

todettu sisältävän "Bt10"-maissia tai "Bt10"-maissista valmistettua rehua, ei saateta markkinoille.

5 artikla

Kustannusten korvaaminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ensimmäisestä markkinoille saattamisesta vastuulliset toimijat vastaavat 2 ja 4 artiklan täytäntöönpanosta aiheutuvista kustannuksista.

6 artikla

Toimenpiteen uudelleentarkastelu

Tätä päätöstä on tarkasteltava uudelleen viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2005.

7 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 18 päivänä huhtikuuta 2005.

Komission puolesta

Markos KYPRIANOU

Komission jäsen